

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
В.о.директора
Києво-Печерського
ліцею № 171 «Лідер»
Печерського р-ну м. Києва
Олена ОРЕЛ
«28» серпня 2025 р.

Освітня програма
Києво-Печерського ліцей № 171 «Лідер»
Печерського р-ну м. Києва
на 2025–2026 навчальний рік

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради ліцею
від 28.08.2025р., протокол №1

ЗМІСТ

1. РОЗДІЛ I. Призначення закладу освіти та засіб його реалізації. Загальні положення.	ст.3-8
2. РОЗДІЛ II. Початкова освіта.	ст.9-15
Освітня програма школи I-ступеню (1-4 класи)	
Додатки до Освітньої програми №1,2	
3. РОЗДІЛ III. Базова середня освіта.	ст. 16-70
Освітня програма (5-8 класи)	
Додаток до Освітньої програми №3 - 7	
Освітня програма (9 класи)	
Додатки до Освітньої програми № 8-9	
4. РОЗДІЛ IV. Повна загальна середня освіта.	ст.71-101
Освітня програма (10-11 класи)	
Додатки до Освітньої програми № 10-11	

I. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер» Печерського району м. Києва у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, іншими нормативно-правовими актами, Статутом ліцею

Головною метою закладу освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями закладу освіти є:

- ✓ забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- ✓ виховання громадянина України;
- ✓ виховання толерантного ставлення до оточення, поваги до державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- ✓ формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- ✓ виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- ✓ розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- ✓ реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- ✓ виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, навколишнього середовища, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- ✓ генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- ✓ створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням ліцею.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- ☐ безпечні умови освітньої діяльності;
- ✓ дотримання державних стандартів освіти;
- ✓ дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- ✓ дотримання фінансової дисципліни.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в ліцеї, спрямовані на:

- ✓ формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- ✓ виховання свідомого ставлення до природи;
- ✓ розвиток в учнів національної самосвідомості;
- ✓ формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- ✓ інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- ✓ рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- ✓ виховання громадянськості, толерантності, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- ✓ формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тобто призначення ліцею, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- ✓ вільне володіння державною мовою;
- ✓ здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- ✓ математична компетентність;
- ✓ компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- ✓ інноваційність;
- ✓ екологічна компетентність;
- ✓ інформаційно-комунікаційна компетентність;
- ✓ навчання впродовж життя;

- ✓ громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- ✓ культурна компетентність;
- ✓ підприємливість та фінансова грамотність;
- ✓ інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Дана Освітня програма створена на 2025-2026 навчальний рік відповідно до статті 33 Закону України «Про освіту», прийнятого 05.09.2017 року, що набув чинності 28.09.2017 року, статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» зі змінами, внесеними згідно постанови КМУ від 24.07.2019 року №688, постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року №1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», відповідно до листа МОН України від 07.04.2021 року №1/9-188, наказу Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»

- ✓ Для учнів 1-2-х класів відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22.;
- ✓ Для учнів 3-4-х класів відповідно Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22;
- ✓ Для учнів 5-8-их класів відповідно Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 року №235; 19 лютого 2021 року № 235, в редакції наказу МОН України від 09 серпня 2024 року № 1120;

- ✓ Для учнів 9-х класів відповідно до додатків 3, 8, 9 наказу МОН України від 20.04.2018 року №405;
- ✓ Для 10-11-х класів відповідно до наказу МОН України від 20.04.2018 року №408 у редакції наказу МОН від 20.06.2025 року №890;
- ✓ Для 1-11-х класів для учнів, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України відповідно до наказу МОН України від 07.08.2025 року № 1119 «Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України в наслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України»

Освітня програма складена на 2025-2026 навчальний рік і затверджена рішенням педагогічної ради від 28.08.2025 року (протокол №1). Освітня програма визначає:

- 1) Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою;
- 2) загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роки навчання, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів для кожної ступені окремо;
- 3) перелік варіантів типових навчальних планів та модельних програм;
- 4) форми здобуття освіти, які організовує для здобувачів освіти заклад освіти;
- 5) рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 6) очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України».

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 808 від 03.06.2025

за умови більше 27 учнів у класі діляться на групи:

- ✓ 1-4 класи під час вивчення української мови;
- ✓ 10-11 класи під час вивчення предмету «Фізична культура» у групи: хлопці/дівчата;
- ✓ 5-11 класи під час вивчення предмету «Технології» або «Трудове навчання»;

- ✓ 1-11 класи під час вивчення англійської мови як поглибленої з 1 класу на групи з кількістю не менше 8 осіб у кожній (не більше 3 груп)
- ✓ 2-11 класи під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі;
- ✓ 8-11 класи під час вивчення допрофільних предметів у 8-9 класах: алгебра, геометрія, географія, біологія, хімія, фінансова грамотність; під час вивчення профільних предметів у 10-11 класах: алгебра, геометрія, інформатика, географія, біологія, хімія (не менше 8 осіб у групі, не більше 3 груп);

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» здобуття освіти у закладі освіти організовується за інституційними формами навчання:

- *очна (денна);*
- *дистанційна з українознавчим компонентом;*

У разі непереборних обставин, незалежних від закладу освіти може використовуватися змішана модель інституційної форми: *очно-дистанційна*.

За потреби (заявами батьків здобувачів освіти чи осіб, які їх замінюють) заклад освіти може організовувати здобуття освіти за *індивідуальною освітньою траєкторією*. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією:

- *педагогічний патронаж;*
- *сімейна (домашня) форма навчання;*
- *екстернатна форма навчання.*

Структура навчального року визначається відповідно до листа Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). Навчальний рік починається 1 вересня святом День знань і закінчується не пізніше 30 червня наступного року.

Навчальні заняття пропонується організовувати за семестровою системою:

I семестр — з 01 вересня по 27 грудня 2025 р.;

II семестр — з 12 січня по 30 травня 2026 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули: осінні, зимові, весняні, літні:

осінні канікули — з 27 жовтня по 2 листопада 2025 р.;

зимові канікули — з 29 грудня 2025 р. по 11 січня 2026 р.;
весняні канікули — з 23 березня по 29 березня 2026 р;
додаткові канікули для учнів 1-х класів- з 16 лютого по 21 лютого 2026 р.

Ураховуючи, що воєнний стан продовжується структура навчального року може коригуватись в залежності від ситуації. Такі зміни, відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», схвалюються педагогічною радою ліцею та вводяться в дію наказом директора.

У 2025/2026 навчальному році в ліцеї запроваджується такий режим навчально-виховного процесу: 5-тиденний навчальний тиждень для учнів 1–9-х класів, 6-тиденний навчальний тиждень для учнів 10–11-х класів; тривалість уроків для учнів 1-х класів — 35 хвилин, для учнів 2–4-х класів — 40 хвилин, між уроками встановлено перерви (маленькі — 10 хвилин, великі — 15–30 хвилин), для учнів 5–11-х класів — 45 хвилин, між уроками встановлено перерви (маленькі — 10 хвилин, великі — 15-20 хвилин).

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від № 1/9-245 27.06.01 р. «Про організацію роботи середньої загальноосвітньої школи повного дня і груп подовженого дня», наказів Головного управління освіти і науки № 239 від 05.09.08 р. «Про затвердження Положення про школу повного дня», № 78 від 02.04.10 р. «Про впровадження експерименту Школа повного дня у навчальних закладах м. Києва» з метою забезпечення освітніх потреб учнів відповідно до їх здібностей, задоволення їх різноманітних інтересів, створення умов для розвитку творчого потенціалу підлітків особливо в умовах воєнного стану організована робота ліцею в режимі повного дня. При цьому формування груп подовженого дня для учнів 1–5-х класів здійснюється відповідно до наказу по школі на підставі заяв батьків (або осіб, які їх замінюють). Навчально-виховний процес в групах подовженого дня передбачає відпочинок учнів, організацію їх дозвілля та створення умов для самостійного виконання учнями домашніх завдань під керівництвом вихователя, який надає їм кваліфіковану допомогу як в режимі онлайн так і очно. Режим роботи груп подовженого дня максимально відповідає освітнім запитам і затверджується наказом по школі.

Позакласна робота в режимі роботи Школи повного дня організовується відповідно до наказу по школі на підставі заяв батьків. Учні, які за їх бажанням зараховані до школи повного дня, відповідно до уподобань, інтересів та нахилів можуть відвідувати індивідуальні, групові та факультативні заняття, що визначені варіативною складовою навчального плану, а також гуртки будь-якого напрямку: науково-дослідницький; художньо-естетичний; професійно-технічний; спортивно-оздоровчий.

Ураховуючи роботу ліцею у режимі «повного дня» передбачено на додаткове опрацювання завдань для самопідготовки у другій половині дня відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти

встановити таку кількість годин у розрахунку на один день у 3-5 класах не більше 1 години.

II. ПОЧАТКОВА ОСВІТА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА 1-4 класи

Пояснювальна записка

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-4 класів закладу розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти та Оновленої типової освітньої програми для учнів 1-2 класів, 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Шияна Р. Б, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її

для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.*

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Згідно із Законом України «Про освіту», на основі Державного стандарту й Типової освітньої програми заклад освіти розробив освітню програму – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів, індивідуальних проектів, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- 1-4 х класах підсилення предмету англійська мова 1 година.

Варіативність змісту освіти I ступеня (початкова освіта) реалізується також через запровадження в освітніх програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь. При підсиленні предметів інваріантної складової розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів у 1 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва
на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22				
Навчальні предмети/Інтегровані курси				
	1 класи	2 класи	3 класи	4 класи
Українська мова	5	5	5	5
Іноземна мова (Англійська мова)	2 +1	3 +1	3 +1	3 +1
Математика	3	3	4	4
Я досліджую світ	7	7	7	7
Інформатика		1	1	1
Мистецтво	2	2	2	2
Фізична культура**	3	3	3	3
	23	25	26	26
Додаткові години на вивчення предметів	1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	23	25	26	26
Директор ліцею			Олена ОРЕЛ	

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва
на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2025 року № 1119				
Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України в наслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України				
Навчальні предмети	<i>1В</i>	<i>2В</i>	<i>3В</i>	<i>4В</i>
Українська мова та література	4	4	4	4
Я досліджую світ (у частині громадянської й історичної освітньої галузі)	1	1	1	1
Математика	1	1	1	1
Загальна кількість годин на тиждень	6	6	6	6
Директор ліцею				
		Олена	ОРЕЛ	

ІІІ. БАЗОВА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

Для 5-9 класів

Для учнів 5-8-их класів відповідно Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 року №235; 19 лютого 2021 року № 235, в редакції наказу МОН України від 09 серпня 2024 року № 1120;

Для учнів 9-х класів відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року №405;

Для 5-9-х класів для учнів, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України відповідно до наказу МОН України від 07.08.2025 року № 1119 «Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України в наслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України»

ІІІ.І ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

ІІ СТУПЕНЯ (5, 6, 7,8-і КЛАСИ)

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма для 5-х, 6-х, 7-х, 8-х класів ліцею розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладами загальної середньої освіти та використання ними в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти.

Освітня програма для 5-7 класів ліцею та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною Освітньою програмою, оприлюднені на веб-сайті закладу освіти.

Освітня програма ліцею базової середньої освіти II ступеню окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма для 5-8-х класів визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.
- варіанти типових навчальних планів;
- перелік модельних навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу; - опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення Освітньої програми для 5-х, 6-х, 7-х, 8-х класів враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма для 5, 6, 7, 8-х класів розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- містить навчальні плани, що ґрунтуються на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;

- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;
- містить опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма для 5, 6, 7,8-х класів згідно із частиною четвертою статті 7 Закону України «Про освіту», частиною дев'ятою статті 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту», передбачає викладання одного чи декількох навчальних предметів (інтегрованих курсів) поряд із державною мовою, англійською чи іншою офіційною мовою Європейського Союзу. При цьому в освітньому процесі можуть використовуватись методи та прийоми двомовної та багатомовної освіти. Освітня програма для 5, 6, 7,8-х класів містить інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності ліцею, а саме поглиблене вивчення іноземних мов

II. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Навчання за Освітньою програмою для 5-их класів можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

III. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА АДАПТАЦІЙНОМУ ЦИКЛІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ТА ЦИКЛІ БАЗОВОГО ПРЕДМЕТНОГО НАВЧАННЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ

Загальний обсяг годин у 5-х класах: 1085 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг годин у 6-х класах: 1190 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг годин у 7-х класах: 1225 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг годин у 8-х класах: 1260 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5, 6, 7,8-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) сформовано для: - закладів з навчанням українською мовою.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями. Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

IV. ОПИС НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ для 5-их, 6-их,7-их та 8-их КЛАСІВ

Навчальні плани (додатки) містять:

- ✓ перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- ✓ розподіл навчального навантаження за 5–8-им роком навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- ✓ додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Заклад освіти визначив перелік навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми закладу освіти. Навчальне навантаження у навчальному плані орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти. Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів заклад освіти визначив самостійно з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі визначена відповідно до пункту 26 Державного стандарту в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження.

Кількість навчальних годин на вивчення окремих освітніх галузей зменшена, включно до мінімального/максимального показника.

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у окремих освітніх галузях перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти (незалежно від освітньої галузі).

Кількість навчальних годин на вивчення окремих освітніх галузей збільшена, включно до максимального показника, з урахуванням перерозподілу різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин інших освітніх галузей.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад загальної середньої освіти розподілив самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

На основі Освітньої програми для 5, 6, 7,8 -х класів ліцею на 2025-2026 н.р. складено та затверджено Навчальні плани для 5, 6, 7,8-х класів, що конкретизує організацію освітнього процесу (додаток 3-7).

V. МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Моделна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Поданий перелік модельних навчальних програм складений на основі базового, доповнений іншими модельними навчальними програмами, які

отримують гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», шляхом внесення змін до цієї Типової освітньої програми в установленому порядку. Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти використовує розроблені навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Формування змісту навчальних предметів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

Перелік модельних навчальних програм для 5, 6, 7, 8-х класів ліцею

Модельні навчальні програми ліцею вибрані для адаптаційного циклу (5-6 класи) та 7-8-их класів (базового циклу) з переліку модельних навчальних програм для 5-9 класів, затверджених наказом МОН України від 12.07.2021 № 795 та доповнений іншими модельними навчальними програмами, які отримують гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», шляхом внесення змін до цієї Типової освітньої програми в установленому порядку.

<i>Предмет</i>	<i>Назва модельної програми</i>	<i>Клас</i>	<i>Наказ МОН</i>
Математика 5-6 класи	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)	5-6	від 12.07.2021 № 795
Алгебра 7-8 класи	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)	7-8	від 12.07.2021 № 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143

Геометрія 7-8 класи	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)	7-8	від 12.07.2021 № 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143
Математика 7-8 класи	Модельна навчальна програма «Математика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Василюшин М. С., Милянник А. І., Працьовитий М. В., Простакова Ю. С., Школьник О. В.)	7-8	наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)	5-6 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)	7-8 класи	Наказ МОН України від 24.07.2023 №883
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори (автори: Архипова В.П., Січка С.І., Шило С.Б.)	5-6 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко	7-8 класи	Наказ МОН України від 24.07.2023 № 883

	Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.)		
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Волощук Є.В.)	5-6 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)	7-8 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.)	5-8 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)	5-6 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Масол Л.М.)	7-8 класи	Наказ МОН України від 06.09.2023 №1090

Вступ до історії	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Бакка Т.В., Желіба О.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)	5 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 (у редакції наказу МОН України від 10.08.2021 №898)
Історія України. Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)	6 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гісем О.В., Бойко В.І., Василенко Я.Л., Даниленко В.М., Мартинюк О.О., Охредько О.Е., Сирцова О.М., Тарасюк Т.Д.)	7 класи	Наказ МОН України від 27.11.2023 №1449
Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гісем О.В., Бойко В.І., Василенко Я.Л., Даниленко В.М., Мартинюк О.О., Охредько О.Е., Сирцова О.М.)	7 клас	Наказ МОН України від 27.11.2023 №1449
Всесвітня історія	Навчальна програма з всесвітньої історії 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти (автори Гісем О.М. Бойко В.І., Василенко Я.Л., Даниленко В.М. Мартинюк О.О.)	8 клас	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698

Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	5-6 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Андрук Н.В., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	7-8 класи	Наказ МОН України від 10.10.2023 №1226
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дутчак М.В.)	5-8 класи	Наказ МОН України від 22.08.2024 №1185
Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	5-6 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)	6-7 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 (у редакції МОН України від 11.04.2022 №324)

Географія	Навчальна програма «Україна у світі: природа, населення 8 класи» (автори А.І.Довгань, Р.В.Гладковський, І.Г.Савчук, В.В.Совенко)	8 клас	Наказ МОН України від 03.08.2022 №698
STEM	Модельна навчальна програма «STEM. 5-6 класи (міжгалузовий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.)	6 клас	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Кременський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.)	7 класи	Наказ МОН України від 16.08.2023 №1001
Фізика	Навчальна програма «Фізика 7-9 клас»	8 клас	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О.В.)	7 класи	Наказ МОН України від 27.12.2023 №1575
Хімія	Навчальна програма «Хімія 7-9 клас» для загальноосвітніх навчальних закладів (автори Григорович О.В.)	8 клас	Наказ МОН України від 27.12.2023 № 1575
Хімія	Навчальна програма «Хімія 8-9 клас» для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням	8 класи	Наказ МОН України від 17.07.2015 №983
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.)	7-8 класи	Наказ МОН України від 06.09.2023 №1090

Біологія	Навчальна програма «Біологія 8-9 клас» для класів з поглибленим вивченням біології	8 клас	Наказ МОН України від 17.07.2013 №983
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	5-6 класи	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Бондаренко О.О., Ластовецький В.В., Пилипчук О.П., Шестопапов Є.А.)	7-8 класи	Наказ МОН України від 06.09.2023 №1090
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Терещук А. І., Абрамова О. В., Гащак В. М., Павич Н. М.).	5-6 клас	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	7-8 клас	Наказ МОН від 16.08.2023 № 1001)

VI. ОПИС ФОРМУВАННЯ 8 ДОПРОФІЛЬНИХ КЛАСІВ ТА ДОПРОФІЛЬНИХ ГРУП

Відповідно до Статуту ліцею для учнів 8 класів проводиться допрофільне навчання учнів. Класи сформовані за наступними профілями:

- ✓ **8-А клас** сформований з двох допрофільних груп: біохімічного та географічного напрямку;
- ✓ **8-Б клас** сформовані з двох допрофільних груп: фізико-математичного та математичного напрямку.

VII. ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ.

Освітній процес у ліцеї організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти.

Обрані форми відповідають наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо).

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» здобуття освіти у закладі освіти організовується за інституційними формами навчання:

- *очна (денна);*
- *дистанційна з українознавчим компонентом;*

У разі непереборних обставин, незалежних від закладу освіти може використовуватися змішана модель інституційної форми: *очно-дистанційна.*

За потреби (заявами батьків здобувачів освіти чи осіб, які їх замінюють) заклад освіти може організовувати здобуття освіти *за індивідуальною освітньою траєкторією.* Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією:

- *педагогічний патронаж;*
- *сімейна (домашня) форма навчання;*
- *екстернатна форма навчання.*

З метою належної організації освітнього процесу в ліцеї можуть формуватися класи та/або групи, зокрема інклюзивні або з дистанційною формою здобуття освіти.

VIII. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є **різні типи уроку:** формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути навчальні екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, інтерактивні уроки), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, дослідження, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час. тощо. Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на ГПД, навчальній екскурсії тощо.

Під час навчальних занять вчитель спонукає учнів до планування та здійснення навчального пошуку, аналізу текстової та графічної інформації; організовує комунікацію, зокрема з використанням інформаційнокомунікаційних технологій, слідкує за виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом, спонукає учнів до рефлексії власної навчальнопізнавальної діяльності.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться **навчально-практичні заняття**. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Дослідницькі завдання, передбачені змістом окремих предметів. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу). Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань)

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ІХ. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»)

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-9-их класів у ліцеї є: *поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація..*

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці успішності, що видається учневі по закінченню навчального року, свідоцтві про базову загальну середню освіту

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм і способів:

- ☐ *усної* (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- ☐ *письмової*, у тому числі *графічної* (зокрема шляхом виконання діагностичної, самостійної та контрольної роботи, тесту, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами, тощо);
- ☐ *цифрової* (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- ☐ *практичної* (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментального дослідження та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами, тощо.

Поточне, тематичне, семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12. Результати державної підсумкової атестації учнів 9-х класів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; □ за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, скласти план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів:

- усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування),
- письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Система оцінювання має на меті допомогти вчителеві конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти **поточне формувальне оцінювання** (оцінювання для навчання) та **підсумкове оцінювання** (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Окрім поточного формувального та підсумкового (семестрового, річного) оцінювання, педагогічні працівники закладу освіти можуть ухвалити рішення про здійснення проміжного оцінювання результатів навчання з окремих предметів / інтегрованих курсів. Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники закладу освіти залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче **алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання**, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року здійснюється вчителем на перших заняттях з предмету. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження (рефлексію) своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання використовують інструменти з орієнтовного переліку.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти **ключові компетентності** та **наскрізні вміння** й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими **категоріями критеріїв**:

- ✓ розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- ✓ комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- ✓ планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- ✓ рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень обов'язково враховується дотримання учнями **принципів доброчесності**, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності. Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти вчителем може застосовуватися Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти за чотирма рівнями: **початковий, середній, достатній, високий**.

Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в І семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі при виставленні річної оцінки необхідно орієнтуватися на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Х. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістовоінформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основою Освітньої програми для 5, 6, 7, 8-их класів є формування наскрізних умінь: критичне та системне мислення; здатність співпрацювати з іншими людьми; ухвалювати рішення; оцінювати ризики; уміння конструктивно керувати емоціями; ініціативність; читання з розумінням; уміння висловлювати власну думку усно й письмово; здатність логічно обґрунтувати позицію; творчість; здатність розв'язувати проблеми.

Наскрізнi вміння стосуються кожної з визначених законом “Про освіту” компетентностей. Водночас **кожна освітня галузь робить внесок у розвиток**

кожної компетентності (це називається компетентісним потенціалом освітньої галузі). Наприклад, математична освітня галузь розвиває не тільки математичну компетентність, а тій чи іншій мірі й решту компетентностей.

У центрі уваги мають бути **ціннісні орієнтири**:

- ✓ унікальність і талановитість кожної дитини, жодної дискримінації;
- ✓ формування цілісного світогляду;
- ✓ становлення вільної особистості;
- ✓ гармонійний фізичний і психоемоційний розвиток;
- ✓ добробут і безпека;
- ✓ утвердження людської гідності та доброчесності;
- ✓ визнання своєї ідентичності;
- ✓ активне громадянство.

XI. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів.

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності: класні приміщення та коридори першого, другого поверхів містять: осередки творчості та зони відпочинку, таблиці з математики; таблиці з української мови; ілюстрований матеріал для уроків мистецтва; дидактичні матеріали; тематичні папки; розвивальні ігри; проектор, екран, аудіотехніка, необхідні дидактичні матеріали для проведення навчальних занять за програмою НУШ;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: наявні навчальні кабінети: кабінет англійської мови, інформатики - 3, географії, хімії, біології, української мови, історії, фізики, їдальня, спортивна зала.
- ✓ якість проведення навчальних занять: основним видом навчальних занять в базовій середній школі є:
 - ✓ - урок (традиційний, інтерактивний);
 - ✓ - індивідуальне заняття;
 - ✓ - консультації: індивідуальні, групові;
 - ✓ - навчальні екскурсії.

Для сучасного уроку характерними ознаками є:

- ✓ – варіативність і гнучкість структури уроку;
- ✓ – спрямованість уроку на особистість учня;
- ✓ – оптимізація форм роботи на уроці;

- ✓ – формування найважливіших компетентностей учнів;
- ✓ – співпраця вчителя і учня.

Оптимальний, обґрунтований вибір форм і методів проведення навчального заняття. В значній мірі переважають уроки в інтерактивній, ігровій формі: урокаукціон, урок-вікторина, урок-екскурсія (подорож), урок-диспут урок-дослідження тощо. Вчителі на уроках використовують різноманітні технічні засоби навчання, дидактичні матеріали тощо, діючи за принципом: усе в міру. Застосування вчителем кожного засобу виправдано, тому що воно економить сили педагога та учня, час уроку, покращує сприйняття навчального матеріалу, дозволяє здійснити контроль за тим, що вивчено тощо. Продумування, передбачення «родзинки» уроку. Учителі вважають: щоб навчальне заняття було цікавим для дітей, воно повинно містити таке, що викликає подив, захоплення, інтерес – одним словом те, що вони будуть пам'ятати, коли все інше забудеться. Це реалізуємо через цікаві факти або навіть нестандартні підходи до уже відомого

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності відбувається постійно;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми відбувається впродовж навчального року за підсумками освітньої діяльності у I та II семестрах; контроль за якістю знань, умінь і навичок учнів на всіх етапах навчання в початковій школі за видами залежно від: способу здобуття інформації в процесі контролю; засобів, які використовують під час контролю і самоконтролю; способу організації контролю і форми організації контролю; дидактичної мети і місця застосування в навчальному процесі. Машинний контроль найчастіше використовують у програмованому навчанні для управління процесом засвоєння знань. До його специфічних засобів належать тренажери, контролювальні та навчальні машини, комп'ютери. Машинний контроль дає змогу самостійно перевіряти результати навчальної діяльності, виявляти прогалини в знаннях, уміннях і навичках. Під час машинного Контролю відповіді кодуються і вводяться у відповідний пристрій, де машина порівнює їх з еталоном, після чого оцінює результати роботи.

Безмашинний контроль і самоконтроль здійснюють за допомогою програмованих підручників, усних і письмових завдань без використання будьяких технічних приладів. У процесі безмашинного контролю відповіді учнів теж кодуються, але їх перевіряє вчитель за допомогою різних шаблонів.

Відповідно до способу організації контроль поділяють на *програмований і непрограмований*. Суть програмованого контролю полягає у пред'явленні всім учням однакових стандартних вимог. Він забезпечує контроль за кожним кроком просування учня на шляху пізнання і дає змогу швидко діагностувати рівень засвоєння знань у великої кількості школярів. У програмованому контролі часто використовують тестові завдання, які забезпечують оперативний зворотний зв'язок у системі «навчальний матеріал – учень», ефективне самоуправління і самоконтроль навчальної діяльності. *Непрограмований контроль* передбачає використання різних видів і форм діагностики результатів навчання відповідно до дидактичних вимог і правил без чіткого співвіднесення з конкретними формами організації і місцем застосування у навчальному процесі.

За формами організації контроль може бути *індивідуальним, фронтальним, груповим чи комбінованим*. *Індивідуальне опитування* спрямоване на перевірку знань, умінь і навичок окремих учнів. Поряд з можливістю ґрунтовної і всебічної перевірки особистісних досягнень школяра цей вид контролю має істотний недолік: пасивність інших членів учнівського колективу у процесі контролю. *Фронтальне опитування* забезпечує можливість учителю за відносно стислий проміжок часу перевірити знання великої кількості учнів класу, спонукаючи їх до активності. Воно сприяє узагальненню і систематизації вивченого матеріалу. *Групове опитування* спрямоване на перевірку знань, умінь і навичок групи учнів. У практиці вчителів часто використовуються *комбінований, або ущільнений, контроль* - поєднання різних форм і методів організації контролю, наприклад коли один учень відповідає біля дошки, а решта виконує індивідуальні чи групові самостійні завдання.

За дидактичною метою використовують такі види контролю, як *попередній, поточний*, основною метою попереднього контролю є діагностування, визначення загальної підготовленості учнів, рівня володіння основними поняттями предмета, вивчення якого вони розпочинають. Його іноді використовують перед вивченням нової теми чи на початку навчального року, семестру. Результати попереднього контролю стають основою для планування роботи на майбутнє, адаптації учнів до особливостей навчального процесу. Для його організації використовують різні види і методи контролю. *Поточний контроль* спрямований на оперативне виявлення якості засвоєння учнями знань, навичок і вмінь на всіх етапах процесу навчання. Його використовують учителі у повсякденній навчальній роботі і здійснюють зазвичай у формі систематичних спостережень, усного опитування, письмових робіт, фронтальної бесіди для оперативного оцінювання знань учнів і якості навчально-виховної роботи на уроці. *Тематичний контроль* полягає у перевірці та оцінюванні знань учнів з кожної логічно завершеної частини навчального матеріалу (теми або розділу).

Його використання передбачає попереднє ознайомлення учнів із загальною кількістю занять з теми; кількістю і тематикою основних робіт, термінами їх виконання; питаннями, що виносяться на атестацію; формою проведення атестації та умовами оцінювання. Тематичну оцінку можна виставляти автоматично на основі поточних результатів навчання. Якщо тема велика за обсягом, то іноді проводять проміжні тематичні перевірки; якщо невелика - тематичний контроль доцільно здійснювати після вивчення декількох тем. *Періодичний контроль* має на меті виявити, наскільки успішно учні оволодівають системою знань, який загальний рівень їх засвоєння щодо сучасних вимог. До нього належать внутрішньошкільна (директорська) та інспекторська перевірки. Внутрішньошкільну перевірку здійснює керівництво ліцею (директор, заступник директора з НВР, голови МО вчителів-предметників) з метою контролю за якістю знань учнів і роботою вчителів, виконанням вимог навчальної програми, станом викладання предметів. Окрім цього вона передбачає виявлення нового, передового в практиці роботи вчителів, а також тих труднощів, з якими вони стикаються в процесі роботи, обґрунтування шляхів удосконалення педагогічної діяльності. Внутрішньошкільна перевірка зазвичай відбувається на початку і наприкінці навчального семестру чи року. Її результати обговорюють на педагогічній раді навчального закладу або узагальнюють у наказах директора.

Основною метою *підсумкового контролю* є встановлення системи і структури знань учнів. Ця перевірка здійснюється наприкінці семестру (навчального року) або після завершення вивчення предмета. Основними формами підсумкового контролю є адміністративні контрольні роботи. *Самоконтроль* як важливий компонент свідомої саморегуляції поведінки і діяльності виявляється в усвідомленні власних особистісних станів, дій, знань, в узгодженні їх зі встановленими вимогами, правилами чи нормами. Мета самоконтролю полягає в запобіганні помилок та їх виправленні. Завдання вчителя спонукати учнів до об'єктивного оцінювання результатів навчання, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти відбувається за потребою учасників освітнього процесу в умовах адаптації колишніх учнів початкової школи до умов перебування і навчання в базовій середній. Моніторинговими дослідженнями займаються працівники соціально-психологічної служби ліцею: практичний психолог, соціальний педагог;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

На основі Освітньої програми для 5, 6, 7, 8-их класів ліцею на 2025-2026 н.р. складено та затверджено Навчальний план для 5-их, 6-х ,7-их та 8-их класів, що конкретизує організацію освітнього процесу (додатки 3-7)

Додаток №3 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва
на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 року №1120				
	"Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти"			
Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		Рекомендовано	5-А, 5-Б	Перерозподіл
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	
	Українська література	1,5	2	0,5
	Зарубіжна література	1	2	1
	Іноземна мова (Англійська мова)	3,5	5	+1,5
Математична	Математика	4	7	3
Природнича	Інтегрований курс «Природничі науки»	1,5	2	0,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	
Інформатична	Інформатика	1	1	
Технологічна	Технології	1	1	

Мистецька	Мистецтво	1	1	
Фізична культура	Фізична культура	3	3	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5		
	– логіка (курс за вибором)		1	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	31	
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	
Усього фінансується (без фізичної культури+фізична культура;без урахування поділу на групи		28+3	28+3	
Директор ліцею			Олена ОРЕЛ	

Додаток №4 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва
на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 року №1120

"Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти"

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		Рекомендовано	6А,6Б,6В	Перерозподіл
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	
	Українська література	1,5	2	0,5
	Іноземна мова (Англійська мова)	3,5	5	1,5
	Зарубіжна література	1	2	1
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія. Громадянська освіта	1,5	2	0,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	
Математична	Математика	4	7	3
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1	2	1
	Біологія	-	-	
	Географія	1	2	1
	STEM	-	1	
	Хімія	-	-	
Технології та інформатична	Технології	1	1	
	Інформатика	1	1	

Здоров'я і фізична культура	<i>Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"</i>	1	1	
	Фізична культура**	3	3	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		9,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		34	34	
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	31	
Усього фінансується (без фізичної культури+фізична культура;без урахування поділу на групи		31+3	31+3	
Директор ліцею			Олена ОРЕЛ	

Додаток №5 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва
на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 року №1120

"Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти"

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		Рекомендовано	7А, Б, В	Перерозподіл
Мови і літератури	Українська мова	3	3	
	Українська література	1,5	2	+0,5
	Іноземна мова (Англійська мова)	3,5	4	+0,5
	Зарубіжна література	1	2	1
Громадянська та історична	Історія України	1,5	2	+0,5
	Всесвітня історія			
	Громадянська освіта			
Мистецтво	Мистецтво	1	1	
Математика	Математика			
	Алгебра	2,5	4	+1,5
	Геометрія	1,5	3	+1,5
Природознавство	Природознавство			
	Біологія	2	2	
	Географія	2	2	
	Фізика	2	2	
	Хімія	1	1	
Технології	Технології	1	1	
	Інформатика	1	2	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	
	Фізична культура	3	3	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		35	35	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		32	32	
Усього фінансується (без фізичної культури+фізична культура;без урахування поділу на групи)		32+3	32+3	
Директор ліцею			Олена ОРЕЛ	

Додаток №6 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва
на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 року №1120														
"Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти"														
Освітні галузі	Навчальні предмети	Рекомендовано	Кількість годин на тиждень у класах											
			8А	Перерозподіл	біо/хім	Перерозподіл	гео	Перерозподіл	8Б	Перерозподіл	фіз/мат	Перерозподіл	матем.	Перерозподіл
			весь клас						всього класів					
Мови і літератури	Українська мова	3	2	-1					2	-1				
	Українська література	1	2	1					2	1				
	Іноземна мова (Англійська мова)	3			3,5	0,5	3,5	0,5			3,5	0,5	3,5	0,5
	Зарубіжна література	1	2	1					2	1				
Громадянська та історична	Історія України	2												
	Всесвітня історія													
	Громадянська освіта		2					2						
Мистецтво	Мистецтво	1	0,5	-0,5					0,5	-0,5				
Математика	Алгебра	2,5			3,5	1	4	+2			5	2,5	6	3,5
	Геометрія	1,5			2,5	1	3	1,5			3	1,5	3	+1,5
Природознавство	Біологія	2			4	+2	2		2					
	Географія	2			2		3		2					
	Фізика	2	2								4	2	3	+1
	Хімія	2			4	+2	2		2					
Технології	Технології	1			1		1				1		1	
	Інформатика	1,5			1	-0,5	1	-0,5			1	-0,5	1	-0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5						0,5					
	Підприємництво і фінансова	0,5			0,5		2,5		0,5					

	грамотність													
	Фізична культура	3	3					3						
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6,5												
Разом		36	14		22		22		18,5		17,5		17,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		36	36											
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33	33						33		33		33	
Усього фінансується (без фізичної культури+фізична культура;без урахування поділу на групи		33+3	33+3						33+3		33+3		33+3	

Директор ліцею

Олена ОРЕЛ

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району
м. Києва на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2025 року № 1119				
Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України в наслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України				
Навчальні предмети	5Г	6Г	7Г	8В
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	1	1	1	1
Вступ до історії України та громадянської освіти	1			
Історія України		1	1	1
Географія України				1
Математика	2	2	2	2
Загальна кількість годин на тиждень	6	6	6	7
Директор ліцею			Олена ОРЕЛ	

III. 2. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ II СТУПЕНЯ (9 КЛАСИ)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ 9-Х КЛАСІВ.

Освітня програма для 9 класів ліцею розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма для 9 класів ліцею та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною Освітньою програмою, оприлюднені на веб-сайті закладу освіти.

Освітня програма ліцею базової середньої освіти II ступеню окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів;
- форми здобуття освіти;
- форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

II. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

За рішенням педагогічної ради учні 8-их класів переводяться на наступний рік навчання, у разі якщо інше рішення не прийнято педагогічною радою чи батьками здобувачів освіти. У такому випадку учні залишаються на повторний курс, але не більше ніж один раз у циклі.

III. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів закладів загальної середньої освіти складає для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

IV. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ..

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- ✓ Мови і літератури
- ✓ Суспільствознавство
- ✓ Мистецтво
- ✓ Математика
- ✓ Природознавство
- ✓ Технології
- ✓ Здоров'я і фізична культура

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантної складової, передбачені Типовою освітньою програмою, та встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично - допустиме тижневе навантаження учнів. Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Навчальні плани для 9 класів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану , Державного стандарту через окремі предмети, які охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Навчальні плани для 9 класів зорієнтовані на роботу основної школи за 5 – денним навчальним тижнем.

Варіативна складова Навчального плану для 9 класів розподілена, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення ліцею і відображена в ньому.

Навчальні предмети розподілено відповідно до допрофільного навчання, а саме : 9-А – біохімічний напрямок, 9-Б – фізико-математичний та математичний.

Предмети, на які виділені не цілу кількість годин, викладаються протягом семестру.

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарно-тематичному плані, який затверджується директором ліцею. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Освітня галузь «Мова і література» реалізується предметами: українська мова, українська література, англійська мова, зарубіжна література.

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметами: історія України, всесвітня історія, основи правознавства.

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується вивченням інтегрованого курсу «Мистецтво» у 9 класах.

Освітня галузь «Математика» реалізується предметами: алгебра, геометрія у 9 класах.

Освітня галузь «Природознавство» реалізується предметами: біологія, географія, фізика, хімія.

Освітня галузь «Технології» реалізується предметами: трудове навчання, інформатика.

Змістове наповнення предмета «Трудове навчання» ліцей формує самостійно з варіативних модулів відповідно до вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення.

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується предметами: «Основи здоров'я» та «Фізична культура». Змістове наповнення предмета «Фізична культура» ліцей формує самостійно з варіативних модулів відповідно до вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення. У всіх класах проводиться по 3 години уроків фізичної культури.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804
та від 23.10.2017 № 1407)

<i>Предмет</i>	<i>Назва модельної програми</i>	<i>Клас</i>	<i>Наказ МОН</i>
Українська мова	Типова навчальна програма «Українська мова.5-9» для загальноосвітніх навчальних закладів (автори Г.Т.Шелехова, Т.Д.Гнаткович, Н.Б.Коржова, В.І.Новосьолова, М.І.Пентиліук, А.С.Пономаренко, К.В.Таранік-Ткачук)	9 клас	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804
Українська література	Типова навчальна програма «Українська література.5-9 класи» для загальноосвітніх навчальних закладів (автори К.В. Таранік-Ткачук, М.П.Бондар, О.М.Івасюк, С.А.Кочерга, Л.І.Кавун, О.І.Неживий,Н.В.Михайлова, Р.В.Мовчан	9 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804
Зарубіжна література	Навчальна програма «Зарубіжна література 5-9 класи» для загальноосвітніх навчальних закладів	9 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи	9 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
Мистецтво	Навчальна програма «Мистецтво 5-9 клас»для загальноосвітніх навчальних закладів (автори Масол Л., Коваленко О., Сотська Г.)	9 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804.

Історія України	Типова початкова програма з історії України 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти (автори Власов В.С.)	9 клас	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
Всесвітня історія	Навчальна програма з всесвітньої історії 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти (автори Щупак Я.І.)	9 клас	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
Правознавство	Навчальна програма з правознавства 9 кл. для закладів загальної середньої освіти (автори Наровлянський О.Д.)	9 клас	Наказ МОН України від 20 березня 2017 року № 417
Фізична культура	Навчальна програма «Фізична культура в школі» для загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня 5-9 класи (автори Т.Ю.Круцевич, В.М.Єрмолова, Л.І.Іванова, О.Д.Кривчикова, Г.Г.Смоліус)	9 класи	Наказ МОН України від 03.08.2022 №698
Географія	Навчальна програма «Україна і світове господарство 9 класи» (автори А.І.Довгань, Р.В.Гладковський, І.Г.Савчук, В.В.Совенко)	9 клас	Наказ МОН України від 03.08.2022 №698
Фізика	Навчальна програма «Фізика 7-9 клас»	9 клас	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804
Хімія	Навчальна програма «Хімія 8-9 клас»для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням	9 класи	Наказ МОН України від 17.07.2015 №983
Біологія	Навчальна програма з біології для 6–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	9 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804.

Біологія	Навчальна програма «Біологія 8-9 клас» для класів з поглибленим вивченням біології	9 клас	Наказ МОН України від 17.07.2013 №983
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика 5–9 класи» для загальноосвітніх навчальних закладів	9 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
Трудове навчання	Навчальна програма «Трудове навчання» для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи	9 клас	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
Математика	Навчальна програма з математики для 5 – 9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	9	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804
Математика	Навчальна програма для поглибленого вивчення математики 8 – 9 класах загальноосвітніх навчальних закладів	9 клас	Наказ МОН України від 10.02.2017 №201

V. ОПИС ФОРМУВАННЯ 9 ДОПРОФІЛЬНИХ КЛАСІВ ТА ДОПРОФІЛЬНИХ ГРУП

Здобувачі освіти 9-х класів продовжують здобувати базову середню освіту з допрофільним диференційованим навчанням у сформованих класах/групах у 2025-2026 н.р.

- ✓ **9-А клас** сформований як допрофільний клас: біохімічного напрямку;
- ✓ **9-Б клас** сформований з двох допрофільних груп: фізико-математичного та математичного напрямку.

VI. ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Освітній процес у ліцеї організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти.

Обрані форми відповідають наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо).

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» здобуття освіти у закладі освіти організовується за інституційними формами навчання:

- очна (денна);
- дистанційна з українознавчим компонентом;

У разі непереборних обставин, незалежних від закладу освіти може використовуватися змішана модель інституційної форми: *очно-дистанційна*.

За потреби (заявами батьків здобувачів освіти чи осіб, які їх замінюють) заклад освіти може організовувати здобуття освіти за *індивідуальною освітньою траєкторією*. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією:

- педагогічний патронаж;
- сімейна (домашня) форма навчання; - екстернатна форма навчання.

З метою належної організації освітнього процесу в ліцеї можуть формуватися класи та/або групи, зокрема інклюзивні або з дистанційною формою здобуття освіти.

VII ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ☐ формування компетентностей;
- ☐ розвитку компетентностей;
- ☐ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
 - ☐ корекції основних компетентностей;
 - ☐ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації

поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментальнопрактичних робіт). Оглядова конференція (для 9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Навчальні екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення

конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

VIII. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 21.08. 2013 №1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»)

Основними видами оцінювання результатів навчання учні 9-их у ліцеї є: *поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація..*

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці успішності, що видається учневі по закінченню навчального року, свідоцтві про базову загальну середню освіту

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм і способів:

- ☐ *усної* (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- ☐ *письмової*, у тому числі *графічної* (зокрема шляхом виконання діагностичної, самостійної та контрольної роботи, тесту, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами, тощо);
- ☐ *цифрової* (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- ☐ *практичної* (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментального дослідження та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами, тощо).

Поточне, тематичне, семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12. Результати державної підсумкової атестації учнів 9-х класів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; □ за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів:

- усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування),
- письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

ІХ. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем

2	Спілкування іноземними мовами	Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною
---	-------------------------------	---

		мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
--	--	---

3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційноцифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості

		інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.
---	---	---

Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших, незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.

- 9 Обізнаність і **Уміння:** грамотно і логічно висловлювати свою думку, самовираження у аргументувати та вести діалог, враховуючи сфері культури національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).

Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.

Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва

- 10 Екологічна **Уміння:** аналізувати і критично оцінювати соціальнограмотність і економічні події в державі на основі різних даних; здорове життя враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.

		Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проєкти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які
--	--	---

сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- ✓ організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- ✓ окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- ✓ роботу в проєктах навчальних предметів, яка передбачає формування в учнів навичок пошукової, дослідницької та творчої роботи, роботи в групах ;
- ✓ позакласна навчальна робота реалізується через роботу гуртків різних напрямків спортивного, мистецького, знаннєвого.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причиннонаслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістовоінформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Х. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності: ліцей укомплектована кадрами для забезпечення освітньої діяльності.
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності: Всі учні 9 класів забезпечені підручниками, вчителі використовують у своїй роботі навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: в ліцеї для учнів 9 класів використовується 2 комп'ютерних класи, кабінет хімії, біології, фізики, географії, історії всі кабінети укомплектовані мультимедійним обладнанням, у кожному кабінеті є доступ до Інтернет, працює бібліотека. У приміщенні закладу освіти є один спортивний зал. У коридорах ліцею створені зони відпочинку, на стінах розміщені інформаційні стенди.
- ✓ якість проведення навчальних занять: з метою перевірки якості знань учнів в ліцеї систематично проводиться моніторинг знань учнів: проведення адміністративних контрольних робіт з окремих предметів, моніторинг якості вивчення предметів за семестр/рік, визначення якості навчання класів за семестр/рік, вивчення стану викладання предметів. Результати даних моніторингів висвітлюються в наказах ліцею.
- ✓ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей): Учні ліцею є учасниками різних рівнів олімпіад з базових дисциплін, предметних конкурсах, всеукраїнських та міжнародних предметних іграх. Останні чотири роки широко застосовуються он-лайн олімпіади з різних предметів. Підтвердженням цього є призові місця та отримані сертифікати.
- ✓ Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення проводиться постійно, відповідно до річного плану роботи ліцею, внутрішньоліцейного контролю, комплексного самооцінювання, самооцінювання за окремими напрямками: освітнє середовище, критерії оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльність педагогічних працівників (освітні процеси) та

управлінських рішень. Ці питання стоять на контролі заступників, директора ліцею та систематично розглядаються на засіданнях методичних об'єднань, методичної ради та педагогічної ради.

- ✓ Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища ліцею. Моніторинг стану сформованості освітнього середовища має на меті чіткий контроль розвитку освітнього середовища, в яке входять учні, вчителі та батьки. Психологічна служба ліцею постійно проводить роботу за напрямками: діагностичний, корекційно - відновлювальний, консультаційний, розвивальний, просвітницький, методичний, прогностичний. Проведення моніторингу освітнього середовища ліцею забезпечує оптимізацію взаємодії суб'єктів освітнього середовища на всіх рівнях. Систематично проводяться дослідження психологічного стану дитини, вчителя, адаптація учнів, емоційний клімат в класі, що дає змогу узагальнювати та аналізувати освітнє середовище ліцею.
- ✓ Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників. Підвищення фахового та кваліфікаційного рівня педагогів, їх методичної та професійної майстерності відбувається завдяки:
 - ✓ системі методичної роботи в навчальному закладі;
 - ✓ навчанню на курсах підвищення кваліфікації;
 - ✓ самоосвіті педагогічних працівників;
 - ✓ участь вчителів у вебінарах;
 - ✓ проведення семінарів, практикумів, конференцій на базі ліцею;
 - ✓ проведення майстер-класів та творчих тижнів, декад педагогічної майстерності вчителями, які атестуються;
 - ✓ відвідування вчителями круглих столів, зустрічей, форумів за межами ліцею.
 - ✓ проходження он-лайн навчання, тренінгів.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі Освітньої програми для 9 класів ліцею на 2025-2026 н.р. складено та затверджено Навчальний план для 9-их класів, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Додаток №8 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-
2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м.
Києва на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405										
"Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти"										
Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах								
		Рекомендовано	9А біо/хім	Перерозподіл	9Б весь клас	Перерозподіл	фіз-мат	Перерозподіл	матем.	Перерозподіл
Мови і літератури	Українська мова	2	2		2					
	Українська література	2	2		2					
	Іноземна мова (Англійська мова)	3	3,5	+0,5			3,5	+0,5	3	
	Зарубіжна література	2	1,5	-0,5	1,5	-0,5				
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1	-0,5	1	-0,5				
	Всесвітня історія	1	1		1					
	Основи правознавства	1	1		1					
Мистецтво	Мистецтво	1	0,5	-0,5	0,5	-0,5				
Математика	Алгебра	2	4	+2		+2	5	+3	6	4
	Геометрія	2	2,5	+0,5		+0,5	3	+1	3,5	1,5
Природознавство	Біологія	2	4	+2	2					
	Географія	1,5	1,5		1,5					
	Фізика	3	2,5	-0,5			5	+2	4	+1
	Хімія	2	4	+2	2					
Технології	Трудове навчання, технології	1	0,5	-0,5			0,5	-0,5	0,5	-0,5
	Інформатика	2	1	-1			1	-1	1	-1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0,5	-0,5	0,5	-0,5				
	Фізична культура	3	3		3					
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3								

	Разом	36	36		18		18		18	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33	33		33					
Усього фінансується (без фізичної культури+фізична культура;без урахування поділу на групи		33+3	33+3		33+3					

Директор ліцею

Олена ОРЕЛІ

Додаток №9 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м.
Києва на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2025 року № 1119	
Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України в наслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України	
Навчальні предмети	9В
Українська мова	2,5
Українська література	1
Історія України	1,5
Правознавство	1
Географія України	1
Математика	2
Загальна кількість годин на тиждень	9
Директор ліцею	Олена ОРЕЛ

IV. ПОВНА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Нормативно-правова база

Для 10-11-х класів

- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 року № 538)
- Наказ МОН України від 20.04.2018 року №408 «Про затвердження типових освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 року №1493
- Для 10-11-х класів для учнів, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України відповідно до наказу МОН України від 07.08.2025 року № 1119 «Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України в наслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ III СТУПЕНЯ (10-11-ті КЛАСИ)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Освітня програма ліцею повної загальної середньої освіти III ступеня для (10-11 класи) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 року № 538), визначених наказом МОН України від 20.04.2018 року №408 «Про затвердження типових освітньої програми

закладів загальної середньої освіти III ступеня» у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 року №1493

Освітня програма ліцею повної загальної середньої освіти III ступеню окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів;
- форми здобуття освіти;
- форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

Для забезпечення профільної середньої освіти в ліцеї для 10–11-ті класів проводиться поглиблене вивчення математики, фізики, хімії, біології, географії, іноземної мови (англійської), інформатики.

Ліцейні класи розподіляються за профілями навчання таким чином:

10А—різнопрофільний (біолого-хімічний, географічний);

10Б – фізико-математичний;

11А-різнопрофільний (інформаційно-технологічний, географічний)

11Б- різнопрофільний (фізико-математичний, математичний)

II. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти.

За рішенням педагогічної ради учні 9-тих класів переводяться на наступний рік навчання, у разі якщо інше рішення не прийнято педагогічною радою чи батьками здобувачів освіти. У такому випадку учні залишаються на повторний курс, але не більше ніж один раз у циклі.

III. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11 класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10-х класів - 1330 годин/навчальний рік,

для 11-х класів - 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл тижневого навчального навантаження окреслено у навчальному плані (додатки 10,11,12).

IV. ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- ✓ мови і літератури;
- ✓ суспільствознавство;
- ✓ мистецтво;
- ✓ математика;
- ✓ природознавство;
- ✓ технології;
- ✓ здоров'я і фізична культура.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантної складової, передбачені Типовою освітньою програмою, та встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично - допустиме тижневе навантаження учнів. Повноцінність повної загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Навчальні плани для 10-11 класів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану (*таблиця 2. Навчальний план для 10 - 11 класів закладів загальної середньої освіти; таблиця 3. Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів*), Державного стандарту через окремі предмети, які охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Навчальні плани для 10-11 класів зорієнтовані на роботу основної школи за 6 – денним навчальним тижнем.

Варіативна складова Навчального плану для 10-11 класів розподілена, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення ліцею і відображена в ньому.

Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік використаних програм подано в таблиці. Тексти навчальних програм беруться на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

У рамках навчальних програм подано:

- ✓ очікувані результати навчання (знаннясвий, діяльнісний, ціннісний компоненти);
- ✓ пропонований зміст предмета;
- ✓ реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній;
- ✓ внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітня програма забезпечує досягнення здобувачами освіти результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетентностей, визначеним Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»

Перелік навчальних програм

для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

<i>Предмет</i>	<i>Назва модельної програми</i>	<i>Клас</i>	<i>Наказ МОН</i>
Українська мова	Типова навчальна програма «Українська мова.10-11 класи»-Рівень стандарту для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (автори Голуб Н.Б., Котусенко О.Ю., Горошкіна О.М.,Новосьолова В.І.,Романенко Ю.О.,Кондесюк Т.В., Король О.М., Тарасенко О.О., Сергеева О.В.)	10-11 класи	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407

Українська література	Типова навчальна програма «Українська література.10-11 класи» - Рівень стандарт для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (автори Мовчан Р.В., Молочко С.Р.,Дроздовський Д.І., Коваленко Л.Т., Фасоля А.М., Цимбалюк В.І.)	10-11 класи	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
Зарубіжна література	Навчальна програма «Зарубіжна література 10-11 класи»-Рівень стандарт для загальноосвітніх навчальних закладів	10-11 класи	Наказ МОН України від 03.08.2022 №698
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи Англійська мова,Німецька мова,Французька мова,Іспанська мова	10-11 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
Мистецтво	Навчальна програма з мистецтва (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл	10 клас	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
Історія України	Навчальна програма з історії України 10 клас класи для закладів загальної середньої освіти (автори Власов В.С.)	10 клас	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
Історія України	Навчальна програма з історії України 11 класи	11 клас	Наказ МОН України від 03

	для закладів загальної середньої освіти (автори Власов В.С., Кульчицький С.В.)		серпня 2022 року № 698
Всесвітня історія	Навчальна програма з всесвітньої історії 10 класи для закладів загальної середньої освіти (автори Щупак Я.І.)	10 клас	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
Всесвітня історія	Навчальна програма з всесвітньої історії 11 класи для закладів загальної середньої освіти (автори Щупак Я.І.)	11 клас	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
Громадянська освіта	Навчальна програма з громадянської освіти 10-клас для закладів загальної середньої освіти (автори П. В. Вербицька, О. В. Волошенюк, Г. О. Горленко та ін.)	10 клас	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
Захист України	Модельна навчальна програма “Захист України. Інтегрований курс”	10-11 класи	Наказ МОН України від 08.08.2024 №1116
Фізична культура	Навчальна програма «Фізична культура 10-11 класи» -Рівень стандарту	10-11 класи	Наказ МОН України від 03.08.2022 №698
Географія	Навчальна програма «Географія 10-11 класи»- Рівень стандарт для закладів загальної середньої освіти	10-11 клас	Наказ МОН України від 03.08.2022 №698
Географія	Навчальна програма «Географія: регіони та країни для 10 класу (профільний рівень)»	10 клас	Наказ МОН України від 03.08.2022 № 698

Географія	Навчальна програма «Географія 10-11 клас» (профільний рівень)	11 клас	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
Фізика	Навчальні програми “Фізика. 10-11 класи. Рівень стандарту. Профільний рівень” (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)	10-11 клас	Наказ МОН від 24.11.2017 №1539
Астрономія	Навчальна програма «Астрономія 11 клас»(рівень стандарт)(автори Яцків Я.С., Івченко В.М., Казанцев А.М.,Ващенко О.П.,Кричко І.П.)	11 клас	Наказ МОН від 24.11.2017 №1539
Хімія	Навчальна програма з хімії для 10-11 класів (рівень стандарт) закладів загальної середньої освіти (автори Дубовик О.А., Бобкова О.С., Вороненко Т.І., Глазунов М.М., Іваха Т.С., Рогожнікова О.В.)	10-11 класи	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
Біологія	Навчальна програма з Біології і екології для 10-11 класів закладів загальної середньої середньої освіти: рівень стандарту	10-11 класи	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
Біологія	Навчальна програма з Біології і екології для 10-11 класів закладів загальної середньої середньої освіти: профільний рівень	10-11 класи	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407

Інформатика	Інформатика. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх закладів (рівень стандарту)	10-11 клас	Наказ МОН України від 23.10.2017 року №1407
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика для 10-11 класів(профільне навчання)	10-11 клас	Наказ МОН України від 23.10.2017 року №1407
Технології	Навчальна програма Технології для 10-11 класів (рівень стандарту) (автори Терещук А.І. та ін.)	10-11 клас	Наказ МОН України 23.10.2017 № 1407
Математика	Навчальна програма з математики для учнів 10-11 класів (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу) загальноосвітніх навчальних закладів	11(м)10(м)	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
Математика	Навчальна програма з математики (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл	10,11(дист)	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
Математика	Навчальна програма з математики (профільний рівень) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл	10-11(бх,г,фм, ІТ)	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407

V. ОПИС ФОРМУВАННЯ 10-11-их МУЛЬТИПРОФІЛЬНИХ КЛАСІВ ТА ПРОФІЛЬНИХ ГРУП

Рішення про вибір профільних предметів приймає ліцей, враховуючи освітні потреби учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу та моніторинги серед здобувачів освіти у 9-му класі та їх батьків тощо.

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарно-

тематичному плані, який затверджується директором ліцею. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години

Варіативність змісту повної загальної середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Навчальний план містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково - обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, тощо.

Для складання Навчального плану заклад освіти обрав два варіанти організації освітнього процесу для 10 та 11 класів варіант, де навчальний план містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети : □ суспільно-гуманітарного циклу; □ природничо-математичного циклу.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України»(*таблиця 2. Навчальний план для 10 - 11 класів закладів загальної середньої освіти*).

В окремих класах та групах 10-х та 11-х класів вивчення базових предметів здійснюватиметься на профільному рівні: «Біологія і екологія», «Англійська мова», «Біологія», «Хімія» , «Алгебра», «Геометрія», «Фізика» «Інформатика» (*таблиця 3. Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів*).

Математика у всіх 10-11 класах вивчається як два предмети «алгебра та початки аналізу» та «Геометрія».

В Навчальному плані зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з вимогами Державного стандарту. Збільшено кількість годин на вивчення профільних предметів за рахунок додаткових годин Навчального плану та перерозподілу між інваріантною та варіативною складовою.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом забезпечується **вибірково-обов'язковими предметами**: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво». Із запропонованого переліку учень обирає одночасно два предмети з визначених трьох предметів на два роки навчання.

Частину навчальних годин Навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- ✓ **базові та вибірково - обов'язкові** предмети, які вивчаються на рівні стандарту;
- ✓ **профільні предмети**, які вивчаються на профільному рівні ;

Розподіл годин для формування відповідного мультипрофільного диференційованого навчання здійснює ліцей, враховуючи те, що:

- ✓ на профільному рівні може вивчатись один або декілька предметів з однієї або різних освітніх галузей за вибором здобувачів освіти;
- ✓ якщо профільний предмет згідно з навчальною програмою має два складники, один з них може вивчатися на профільному рівні, а інший на рівні стандарту;
- ✓ кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених Навчальним планом на вивчення відповідного базового предмета, до яких додається необхідна кількість годин із відведених Навчальним планом на вивчення профільних предметів і спеціальних курсів або із додаткових годин Навчального плану шляхом перерозподілу інваріантної та варіативної складових;
- ✓ навчальний заклад може збільшувати або зменшувати кількість годин для вивчення профільного предмета;
- ✓ навчальний заклад може планувати вивчення певного предмета або курсу концентровано (впродовж семестру, навчального року).

Навчальні плани для 10-11 класів сформовано на основі розподілу годин навчальних предметів, враховуючи особливості розбудови системи мультипрофільного диференційованого навчання, організації освітнього процесу у мультипрофільних класах та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення ліцею і відображена в ньому.

Розподіл навчальних годин має тенденцію збільшення годин на вивчення профільних предметів, спеціальних курсів, курсів за вибором, підсилення вивчення окремих предметів відповідно до обраного учнями та закладом освіти напрямку мультипрофільного навчання.

Предмети, на які виділені не цілу кількість годин викладаються протягом семестру.

VI. ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Освітній процес у ліцеї організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти.

Обрані форми відповідають наявності необхідних ресурсів (матеріальнотехнічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо).

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» здобуття освіти у закладі освіти організовується за інституційними формами навчання:

- *очна (денна);*
- *дистанційна з українознавчим компонентом;*

У разі непереборних обставин, незалежних від закладу освіти може використовуватися змішана модель інституційної форми: *очно-дистанційна*.

За потреби (заявами батьків здобувачів освіти чи осіб, які їх замінюють) заклад освіти може організовувати здобуття освіти *за індивідуальною освітньою траєкторією*. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією:

- *педагогічний патронаж;*
- *сімейна (домашня) форма навчання; - екстернатна форма навчання.*

З метою належної організації освітнього процесу в навчальному закладі можуть формуватися класи та/або групи, зокрема інклюзивні або з дистанційною формою здобуття освіти.

VII. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчальнопізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі

предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проєктах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проєкти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, пресконференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментальнопрактичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчальнопрактичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Вибір форм і методів навчання, в умовах академічної свободи, вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У травні для учнів 11-тих класів запроваджується **модульно-проектне навчання**, суть якого полягає у формуванні трансформованої форми організації освітнього процесу, яка покликана вирішити наступні проблеми:

- ✓ Розвантаження випускників у травні. Гнучкий розклад занять.
- ✓ Зацікавленість випускників у інтенсивній підготовці до НМТ з української мови, математики, історії України, предмету за вибором.
- ✓ Економія часу випускника для підготовки до НМТ.
- ✓ Залучення випускників до різних форм навчання (очне, дистанційне, змішане, проектне).
- ✓ Системні заняття у вибіркових модулях з предметів: фізика, історія, хімія, біологія, географія.
- ✓ Надання групових та індивідуальних консультацій протягом травня для опрацювання складних тем, винесених на НМТ з різних предметів.
- ✓ Мінімізація роботи з предметів, які не виносяться на НМТ, при впровадженні проектної діяльності.

Аргументація:

- ✓ Забезпечення права здобувачів освіти на вільний вибір форми навчання.
- ✓ Впровадження та адаптація альтернативних інституційній (очній) форм здобуття освіти.
- ✓ Впровадження змішаного навчання у мобільних та модульних групах для учнів старшої школи.
- ✓ Підвищення якості освіти та освітньої діяльності закладу освіти в умовах підготовки до НМТ.
- ✓ Можливість впровадження такої моделі навчання в 10-11(12) класах в умовах трансформації закладів освіти.
- ✓ Модульно-проектне навчання для учнів 11-их класів у травні передбачає перерозподіл годин та зміни до розкладу для учнів у формі очній, дистанційній та проектній діяльності учнів з окремих предметів, які не виносяться на НМТ (погодження з батьками, рішення педагогічної ради). Календарно-тематичні плани формують з урахуванням вичитування матеріалу з кожного предмету до завершення квітня за рахунок перенесення резервного часу на травень.

VIII. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства

освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini vid 11 travnya 2011 r. za № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Основними видами оцінювання результатів навчання учні 10-11-их у ліцеї є: *поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація..*

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці успішності, що видається учневі по закінченню навчального року, свідоцтві про базову загальну середню освіту

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм і способів:

- *усної* (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- *письмової*, у тому числі *графічної* (зокрема шляхом виконання діагностичної, самостійної та контрольної роботи, тесту, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами, тощо);
- *цифрової* (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- *практичної* (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментального дослідження та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами, тощо).

Поточне, тематичне, семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12. Результати державної підсумкової атестації учнів 11-х класів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I - початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; □ за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II - середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III - достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV - високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів:

- усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування),
- письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші);
- творчо-проектної діяльності (захист проєктів).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

ІХ. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем

2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися
---	-------------------------------	--

		навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
--	--	---

3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційноцифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати

		різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії

7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньоестетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та
		дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише

показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- ✓ **організацію навчального середовища** — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- ✓ **окремі предмети** — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- ✓ **роботу в проєктах** передбачає формування в учнів навичок пошукової, дослідницької та творчої роботи в групах, в парах;
- ✓ **позакласна навчальна робота** реалізується через роботу гуртків: спортивного, мистецького та знаннєвого напрямків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук

	оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Х. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ✓ **кадрове забезпечення освітньої діяльності:** ліцей укомплектований кадрами для забезпечення освітньої діяльності.
- ✓ **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:** Всі учні 10-11 класів забезпечені підручниками, вчителі використовують у своїй роботі навчальні програми (*таблиця 1*), підручники та навчально-методичні посібники, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».
- ✓ **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:** В ліцеї для учнів 10-11 класів використовується кабінети відповідно до предмету викладання, з них 2 комп'ютерних класи, кабінет хімії з мультимедійним обладнанням, сучасного обладнання біології, фізики, всі кабінети укомплектовані мультимедійним обладнанням, у кожному кабінеті є доступ до Інтернет, працює бібліотека. У приміщенні закладу освіти є один спортивний зал. У коридорах ліцею створені зони відпочинку, на стінах розміщені інформаційні стенди.
- ✓ **якість проведення навчальних занять:** з метою перевірки якості знань учнів в навчальному закладі систематично проводиться моніторинг знань учнів: проведення адміністративних контрольних робіт з окремих предметів, моніторинг якості вивчення предметів за семестр/рік, визначення якості навчання класів за семестр/рік, вивчення стану викладання предметів. Результати даних моніторинрів висвітлюються в наказах ліцею.
- ✓ **моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):** Учні ліцею є учасниками різних рівнів олімпіад з базових дисциплін, предметних конкурсах, всеукраїнських та міжнародних предметних іграх. Останні два роки широко застосовуються он-лайн олімпіади з різних предметів. Підтвердженням цього є призові місця та отримані сертифікати.
- ✓ **Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення** проводиться постійно, відповідно до річного плану роботи навчального закладу,

внутрішню контролю, комплексного самооцінювання, самооцінювання за окремими напрямками: освітнє середовище, критерії оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльність педагогічних працівників (освітні процеси) та управлінських рішень. Ці питання стоять на контролі заступників, директора ліцею та систематично розглядаються на засіданнях методичних об'єднань, методичної ради та педагогічної ради.

- ✓ **Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища ліцею.** Моніторинг стану сформованості освітнього середовища навчального закладу має на меті чіткий контроль розвитку освітнього середовища, в яке входять учні, вчителі та батьки. Психологічна служба ліцею постійно проводить роботу за напрямками: діагностичний, корекційно - відновлювальний, консультаційний, розвивальний, просвітницький, методичний, прогностичний. Проведення моніторингу освітнього середовища навчального закладу забезпечує оптимізацію взаємодії суб'єктів освітнього середовища на всіх рівнях. Систематично проводяться дослідження психологічного стану дитини, вчителя, адаптація учнів, емоційний клімат в класі, що дає змогу узагальнювати та аналізувати освітнє середовище ліцею. Значна робота проводиться в напрямку соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти пільгових категорій, діє з ООП.
- ✓ **Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.** Підвищення фахового та кваліфікаційного рівня педагогів, їх методичної та професійної майстерності відбувається завдяки:
 - ✓ системі методичної роботи в ліцею;
 - ✓ навчанню на курсах підвищення кваліфікації;
 - ✓ самоосвіті педагогічних працівників;
 - ✓ участь вчителів у вебінарах;
 - ✓ проведення семінарів, практикумів, конференцій на базі ліцею;
 - ✓ проведення майстер-класів та творчих тижнів, декад педагогічної майстерності вчителями, які атестуються;
 - ✓ відвідування вчителями круглих столів, зустрічей, форумів за межами ліцею.
 - ✓ проходження он-лайн навчання, тренінгів.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Додаток №10 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-
2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва на
2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 року № 890											
"Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня"											
№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах									
		Рекомендовано	10А		Перерозподіл	біо.-хім.	Перерозподіл	10Б	Перерозподіл	10В	Перерозподіл
			весь клас	гео							
1	Українська мова	2	2					2		2	
2	Українська література	2	2					2		2	
3	Зарубіжна література	1	1					1		1	
4	Іноземна мова (Англійська мова)	2		3,5	+1,5	3	+1	3	+1	3	+1
6	Історія України	1,5	1,5					1,5		1,5	
7	Всесвітня історія	1	1					1		1	
8	Громадянська освіта	2	2					2		2	
9	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3									
10	Алгебра			3,5	+1,5	4	+2	4,5	2,5	6	4
11	Геометрія			2	+1	2	+1	2,5	+1,5	3	2
13	Біологія і екологія	2		2		4	+2	2		2	
14	Географія	1,5		5	3,5	1,5		1,5		1,5	
15	Фізика і астрономія	3	3					6	+3	4	+1
16	Хімія	1,5		1,5		3	+1,5	1	-0,5	1	-0,5
17	Фізична культура	3	3					3		3	
18	Захист України	2	2					2		2	

19	Вибірково-обов'язкові предмети (інформатика, технології, мистецтво)	3		3		3		3		3	
	РАЗОМ	30,5	17,5	20,5		20,5		38		38	
	Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	7,5									
	Гранично допустиме навантаження на учня	33+3									
	Усього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38					38		38	

Директор ліцею

Олена ОРЕЛ

Додаток №11 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва на 2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 року № 890

"Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня"

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах										
		Рекомендовано	11А		Перерозподіл	геогр	Перерозподіл	11Б		Перерозподіл	матем.	Перерозподіл
			весь клас	інф/тех				весь клас	фіз.-мат			
1	Українська мова	2	2					2				
2	Українська література	2	2					2				
3	Зарубіжна література	1	1					1				
4	Іноземна мова (Англійська мова)	2		3	+1	3,5	+1,5		3,5	+1,5	3	1
6	Історія України	1,5	1,5					1,5				
7	Всесвітня історія	1	1					1				
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3										
9	Алгебра			5	+3	4	2		5	3	6	4
10	Геометрія			2,5	+1,5	2	1		3	2	3	2
11	Інформатика			4	3							
12	Біологія і екологія	2	2,5					2				
13	Географія	1		1		5	+4	1				
14	Фізика і астрономія	4	4					1	5	2	4,5	+1,5
15	Хімія	2	1,5					2				
16	Фізична культура	3	3					3				
17	Захист України	2	2					2				
18	Вибірково-обов'язкові предмети (інформатика, технології, мистецтво)	3		2		3			3		3	
	РАЗОМ	29,5	20,5	17,5		17,5		18,5	19,5		19,5	

Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8,5										
Гранично допустиме навантаження на учня	33										
Усього фінансується (без фізичної культури+фізична культура;без урахування поділу на групи	38	38					38			38	
Директор ліцею								Олена ОРЕЛ			

Додаток №12 до Освітньої програми закладу освіти на 2025-2026 н.р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» Печерського району м. Києва на
2025-2026 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2025 року № 1119

Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України в наслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України

Навчальні предмети	11В
Українська мова та література	
Українська мова	2
Українська література	1
Я досліджую світ (у частині громадянської й історичної освітньої галузі)	
Вступ до історії України та громадянської освіти	
Історія України	1,5
Правознавство	
Географія України	1
Громадянська освіта	
Захист України	2
Математика	3
Англійська мова	
Додаткові години	
Загальна кількість годин на тиждень	10,5
Директор ліцею	Олена ОРЕЛ